

Remiss av betänkandet En trygg dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32)

Näringsdepartementets ärende nr N2016/03080/DL

Sydvatten AB ansluter sig till Svenskt Vattens remissvar i sin helhet enligt bilaga med följande tillägg.

Kommunerna ska tillvarata möjligheterna att samverka

Sydvatten delar utredningens uppfattning att kommunerna ska tillvarata möjligheterna att samverka i större utsträckning än vad som sker. De allra flesta samarbeten som förekommer är fortfarande starkt driftsorienterade och tar sin utgångspunkt i personella resurser vilket naturligt ökar den samlade kompetensen och beredskapsförmågan. Det saknas vissa förutsättningar för att kommunerna på allvar ska kunna utveckla sina samarbeten till högre strategiska nivåer och genom strukturförändringar i försörjningssystemen möta framtidensfrågorna.

Svensk dricksvattenförsörjning står inför flera stora utmaningar. VA-kollektivens strikta ordning har en begränsande inverkan på kommunernas förutsättningar att lyckas möta dessa utmaningar vilket vi kortfattat försöker beskriva i nedanstående resonemang.

Klimatförändringarnas effekter har under de senaste åren, särskilt i södra Sverige, uppmärksamrats med historiskt låga grundvattennivåer och vattenstånd i sjöar och vattendrag. Tillgången på vatten för dricksvattenändamål har utvecklats till begränsande nivåer på flera håll. Regleringsförfarande genom fastställda vattendomar kan på vissa platser inte innehållas på grund av för små vattenmängder. Konkurrensen om vattnet mellan olika intressen ökar. Ett flertal kommuner har mer eller mindre gett upp sina vattentäkter som hållbara resurser för framtiden. Sällan finns alternativ inom den egna kommunen vilket resulterar i att man söker nya vattenförekomster i andra kommuner eller till och med regioner. På samma sätt som staten genom vattenmyndigheterna har anpassat sina administrativa ansvarsområden till vattnets förekomster, tillrinning och avrinning, behöver kommunerna i stor utsträckning göra motsvarande förändringar för att säkerställa en långsiktigt trygg dricksvattenförsörjning.

Utöver nödvändiga strukturförändringar avseende vattentäkter med tillhörande investeringsbehov i nya vattenverk och distributionssystem står branschen även inför en situation med ett omfattande utbytestov av befintliga system. Den övervägande delen av landets produktions- och distributionsanläggningar är gamla, 50-70 år eller äldre. Det innebär att stora delar behöver bytas ut mot helt nya anläggningar. Så som VA-kollektiven är organiserade att motsvara enskild kommun är risken att gamla och uttjänta lokala anläggningar byts ut mot nya lokala anläggningar utan att nya vattenförekomster och regionaltekniska alternativ prövas. Vi är allvarligt oroad för långsiktiga inlåsnings effekter i befintliga strukturer, orsakade av gällande strikta administrativa ansvarsgränser för VA-kollektiven och vad sådana kommer att medföra i försämrade dricksvattenförsörjning.

För varje kommun som deltar i ett samarbete måste ekonomin dessutom särredovisas och planeras i separata budgetar vilket leder till olika ambitioner kommunerna emellan och därmed differentierad verksamhetsstyrning. Det innebär även en så pass omfattande administration att samverkansorganisationer som idag utgörs av ett antal kommuner tvekar inför att ta in ytterligare kommuner i samarbetet.

Sydvatten saknar förslag om hur kommunerna, regeringsformen beaktad, ska kunna bilda kommungemensamma VA-kollektiv genom frivillig överenskommelse.

SYDVATTEN AB

Jörgen Johansson
VD

Bilaga: Svenskt Vattens remissvar avseende betänkandet En trygg dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32)